

EUROPSKA KOMISIJA

Europski strukturni i investicijski fondovi

Smjernice za države članice o
povučenim iznosima, vraćenim iznosima, iznosima za
povrat i nepovrativim iznosima

Revizija iz 2018.

IZJAVA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI: Ovaj dokument pripremile su službe Komisije. U njemu se na temelju primjenjivog zakonodavstva EU-a kolegama i drugim tijelima uključenima u praćenje, kontrolu ili provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova (osim Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)) daju tehničke smjernice o tumačenju i primjeni pravila EU-a u tom području. Cilj je ovog dokumenta dati objašnjenja i tumačenja službi Komisije u pogledu navedenih pravila kako bi se olakšala provedba programa i potaknule dobre prakse. Ovim se smjernicama ne dovode u pitanje tumačenje Suda Europske unije i Općeg suda ni odluke Komisije.

Sadržaj

1.	KONTEKST.....	5
1.1.	Upućivanja na zakonodavstvo.....	5
1.2.	Svrha smjernica.....	5
1.3.	Ključne razlike u odnosu na razdoblje 2007. – 2013.	6
2.	RAZLIKA IZMEĐU POVLAČENJA I VRAĆANJA	6
3.	OBVEZE DRŽAVA ČLANICA DA SPRIJEČE, OTKRIJU I ISPRAVE NEPRAVILNOSTI, UKLJUČUJUĆI PRIJEVARU	7
3.1.	Provedba financijskih korekcija	8
3.2.	Ukidanje javnog doprinosa.....	10
3.3.	Nepovrativi iznosi	10
3.4.	Navođenje u računima.....	10
4.	DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O POVUČENIM I VRAĆENIM IZNOSIMA TIJEKOM OBRAČUNSKJE GODINE (DODATAK 2.)	11
4.1.	Objašnjenje stupaca (A) i (B) iz Dodatka 2.	11
4.1.1.	Stupac (A).....	11
4.1.2.	Stupac (B).....	12
4.2.	Objasnoženje stupaca (C) i (D) iz Dodatka 2.	12
4.2.1.	Stupac (C).....	12
4.2.2.	Stupac (D).....	12
5.	DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O VRAĆENIM IZNOSIMA TIJEKOM OBRAČUNSKJE GODINE U SKLADU S ČLANKOM 71. UREDBE O ZAJEDNIČKIM ODREDBAMA – TRAJNOST OPERACIJA (DODATAK 4.) ...	12
6.	DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O IZNOSIMA ZA POVRAT NA KRAJU OBRAČUNSKJE GODINE (DODATAK 3.).....	14
6.1.	Objasnoženje stupca (A) iz Dodatka 3.	14
6.2.	Objasnoženje stupca (B) iz Dodatka 3.....	15
7.	DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O NEPOVRATIVIM IZNOSIMA NA KRAJU OBRAČUNSKJE GODINE (DODATAK 5.).....	15
8.	SAVJETI ZA PRIPREMU RAČUNA.....	16
8.1.	Općenito	16
8.1.1.	Informacije koje se dostavljaju na prioritetnoj razini.....	16
8.1.2.	Obvezni format.....	16
8.1.3.	Tečaj koji upotrebljavaju države članice izvan europodručja	16
8.1.4.	Prilagodbe koje nisu povezane s nepravilnostima.....	16
8.1.5.	Podjela povučenih iznosa, iznosa za povrat i iznosa vraćenih tijekom obračunske godine po obračunskoj godini iz izjave o rashodima (dodaci 2., 3. i 4.).....	17
8.1.6.	Navođenje ispravljenih iznosa kao rezultata revizija operacija tijela za reviziju u skladu s člankom 127. stavkom 1. Uredbe o zajedničkim odredbama.....	17
8.1.7.	Ukupni i javni iznosi	17

8.1.8. Kamate.....	17
8.2. Odbijanje od računa onih iznosa koji su povezani sa zahtjevima za plaćanje podnesenima tijekom obračunske godine	18
8.3. Povlačenje iznosa za koje je utvrđeno da su netočni nakon predaje računa ...	18
8.4. Povrat iznosa za koje je utvrđeno da su netočni nakon predaje računa	19
9. POSTUPAK KOJI TREBA PRIMIJENITI KAKO BI SE ODREDILO HOĆE LI DRŽAVE ČLANICE NADOKNADITI NEPOVRATIVE IZNOSE.....	20
10. IZNOSI ZA KOJE SU DRŽAVE ČLANICE ODLUČILE DA NEĆE TRAŽITI POVRAT TE KOJI NE PREMAŠUJU 250 EUR DOPRINOSA IZ FONDOVA I EFPR-A	21
11. SAŽETAK O TOME KAKO OTKLONITI NEPRAVILNOSTI OTKRIVENE U RAČUNIMA.	21

POPIS POKRATA I SKRAĆENIH NAZIVA

Delegirana uredba Komisije	Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/568 od 29. siječnja 2016. o uvjetima i postupcima koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice nadoknaditi nepovratne iznose
Uredba o zajedničkim odredbama	Uredba o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. , kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046
Provedbena uredba Komisije	Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1011/2014 od 22. rujna 2014.
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
ESI fondovi	ESI fondovi označavaju sve europske strukturne i investicijske fondove. Ove se smjernice primjenjuju na sve fondove osim na Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR).
ETS	Uredba o Europskoj teritorijalnoj suradnji (Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.)
Financijska uredba	Uredba (EU, EURATOM) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije
RTER	<i>Residual total error rate</i> – preostala ukupna stopa pogreške (koju je izračunalo tijelo za reviziju, na temelju uzorka revidiranih operacija i nakon odbijanja pojedinačnih i ekstrapoliranih financijskih korekcija primijenjenih prije nego što država članica podnese račune u pogledu pogrešaka koje je uočilo tijelo za reviziju)

1. KONTEKST

1.1. Upućivanja na zakonodavstvo

Uredba	Članci
Uredba (EU) br. 1303/2013, kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Uredba o zajedničkim odredbama (u daljnjem tekstu: <i>Uredba o zajedničkim odredbama</i>)	Članak 72. točka (h) – sustav upravljanja i kontrole Članak 122. stavak 2. – nepovrativi iznosi koje nadoknađuje država članica Članak 126. točka (b) i članak 137. stavak 1. – računi koje priprema tijelo za ovjeravanje Članci od 137. do 139. – priprema, podnošenje i prihvaćanje računa Članak 143. stavak 2. – financijske korekcije
Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1011/2014 od 22. rujna 2014. (u daljnjem tekstu: <i>Provedbena uredba Komisije</i>)	Članak 7. i Prilog VII. – model za račune
Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/568 od 29. siječnja 2016. o uvjetima i postupcima koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice nadoknaditi nepovratne iznose (u daljnjem tekstu: <i>Delegirana uredba Komisije</i>)	

1.2. Svrha smjernica

Ovim se Smjernicama nastoji pružiti

- objašnjenje o tome kako Komisiji dostaviti informacije o povučenim iznosima, vraćenim iznosima, iznosima za povrat i nepovrativim iznosima uz upotrebu modela tablica iz dodataka 2., 3., 4. i 5. Priloga VII. Provedbenoj uredbi Komisije (u daljnjem tekstu riječ „Dodatak” uvijek se odnosi na dodatke u modelu za račune iz Priloga VII. Provedbenoj uredbi Komisije) u sustavu elektroničke razmjene podataka SFC2014;
- objašnjenja razlike između povlačenja i vraćanja,
- smjernice o postupku kojim država članica može podnijeti zahtjev Komisiji da se nepovrativi iznos koji je prethodno uključen u ovjerene račune ne nadoknadi u proračun Unije kada zaključi da je iscrpila sve mogućnosti povrata koje pruža nacionalni institucionalni i pravni okvir.

1.3. Ključne razlike u odnosu na razdoblje 2007. – 2013.

Predmet/postupak	2014. - 2020.	2007. - 2013.
Potvrda da su izdaci u skladu s primjenjivim pravom	U skladu s člankom 126. točkom (b) Uredbe o zajedničkim odredbama tijelo za ovjeravanje jednom godišnje u računima potvrđuje da su izdaci u skladu s primjenjivim pravom.	U skladu s člankom 61. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 tijelo za ovjeravanje u svakom zahtjevu za plaćanje potvrđuje da su izdaci u skladu s pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima.
Rok za izvješćivanje	Računi koji se dostavljaju do 15. veljače godine N moraju sadržavati podatke o povučenim iznosima, vraćenim iznosima, iznosima za povrat i nepovrativim iznosima, kako je navedeno u članku 137. Uredbe o zajedničkim odredbama.	Izvješće o povučenim iznosima, vraćenim iznosima, iznosima za povrat i nepovrativim iznosima podnosi se do 31. ožujka godine N
Postupak za podnošenje zahtjeva Komisiji da država članica ne nadoknadi nepovrativi iznos veći od 250 EUR u doprinosima iz fondova i EFPR	Usporedan postupak izvješćivanju o računima naveden u Delegiranoj uredbi Komisije: ako država članica smatra da se nepovrativi iznos prethodno uključen u ovjerene račune ne bi trebao nadoknaditi u proračun Unije, tijelo za ovjeravanje podnosi zaseban zahtjev Komisiji.	Zahtjev se trebao podnijeti do 31. ožujka godine N. Prag za nepovrative iznose ne postoji.
Odluka o tome da se ne vraćaju iznosi manji od 250 EUR u doprinosima iz fondova i EFPR-a (iznosi <i>de minimis</i>)	Država članica može odlučiti da neće tražiti povrat iznosa od korisnika, ne uključujući kamate, koji ne premašuje 250 EUR u doprinosima iz fondova i EFPR-a. Takvi se iznosi ne trebaju nadoknaditi u proračunu Unije.	Propisi za razdoblje 2007. – 2013. nisu uključivali odredbe o iznosima <i>de minimis</i> manjima od 250 EUR u doprinosima iz fondova i EFPR-a.

2. RAZLIKA IZMEĐU POVLAČENJA I VRAĆANJA

U skladu s člankom 122. Uredbe o zajedničkim odredbama, od države članica zahtijeva se ispravljanje i povrat neopravdano isplaćenih iznosa. Države članice imaju dvije mogućnosti:

1) Povlačenje: povlačenje nepravilnih izdataka iz programa odmah nakon njihova otkrivanja, njihovim odbitkom od sljedećeg zahtjeva za međuplaćanje, na taj način oslobađajući sredstva EU-a za upotrebu u drugim operacijama.

2) Povrat: kratkoročno zadržavanje izdataka u programu, u očekivanju ishoda postupaka za povrat neopravdano isplaćenih bespovratnih sredstava od korisnika, te odbitak izdataka od sljedećeg zahtjeva za međuplaćanje tek nakon što je povrat ostvaren. Međutim, u trenutku podnošenja računa potrebno je primijeniti različito postupanje u pogledu izdataka u tekućoj obračunskoj godini i izdataka koji su već ovjereni u prethodnim obračunskim godinama (za daljnje detalje u tom pogledu vidjeti odjeljak 3.1.)

Osim toga, u pogledu izdataka prijavljenih u tekućoj obračunskoj godini, treba primijetiti da se (kako je navedeno u uvodnoj izjavi 3. Uredbe (EU) 2016/568) odbici izvršeni prije podnošenja ovjerenih računa ne mogu smatrati povratom ako se odnose na izdatke uključene u zahtjev za međuplaćanje (uključujući konačni zahtjev) u obračunskoj godini za koju se računi pripremaju. Takvi se iznosi trebaju navoditi u računima samo kao povučeni iznosi u Dodatku 2. (ako je odbitak izvršen najkasnije u konačnom zahtjevu za plaćanje) ili se trebaju navesti u Dodatku 8. (ako su izravno odbijeni od računa). To se primjenjuje i na slučajeve u kojima se odbici izvršavaju nakon postupka povrata na nacionalnoj razini.

Svaka od tih dviju opcija (povlačenje ili povrat) ima prednosti, nedostatke i posljedice koje bi države članice trebale razmotriti. Trenutnim povlačenjem nepravilnih izdataka odmah se oslobađa predmetni iznos sredstava EU-a za uporabu u drugim operacijama, ali države članice sa svojim nacionalnim proračunom preuzimaju rizik da od korisnika ne povrate neopravdano isplaćena javna sredstva. Odstupanje povlačenja do ostvarenja povrata od korisnika ostavlja manje vremena za ponovnu uporabu sredstava EU-a u drugoj prihvatljivoj operaciji ili više njih, ali financijski štiti države članice ako nisu u mogućnosti povratiti bespovratna sredstva od korisnika nakon što su iscrpile sve mogućnosti povrata koje pružaju nacionalne institucije i pravni okvir.

Dva kumulativna iznosa za određenu obračunsku godinu koja predstavljaju „povlačenja” i „povrate” trebala bi se međusobno isključivati: premda će države članice nakon povlačenja normalno nastaviti s povratom neopravdano isplaćenih bespovratnih sredstava ili njihova dijela od korisnika (uključujući iznose povučene u zahtjevu za međuplaćanje ili odbijene od računa koji se odnose na tekuću obračunsku godinu), takav se naknadni povrat ipak ne bi trebao ponovno uključiti u „vraćene iznose” jer bi to dovelo do preklapanja i dvostrukog računanja dvaju navedenih iznosa. Nakon provedbe povlačenja daljnji je povrat nepravilnog iznosa od korisnika nacionalno pitanje.

Ako su nepravilni izdaci ostali u programu u očekivanju ishoda postupka za povrat u odnosu na izdatke uključene u prethodne ovjerene račune, tijela nadležna za programe poduzet će mjere u okviru nacionalnog prava kako bi ostvarila povrat neopravdano isplaćenih iznosa od korisnika. Povrat od korisnika može se ostvariti s pomoću(i) u kombinaciji):

- korisnikova povrata neopravdano isplaćenih iznosa tijelima nadležnima za programe ili
- prijeboja, čime se iznos za povrat odbija od sljedećeg dospjelog plaćanja korisniku.

3. OBVEZE DRŽAVA ČLANICA DA SPRIJEČE, OTKRIJU I ISPRAVE NEPRAVILNOSTI, UKLJUČUJUĆI PRIJEVARU

U skladu s općim načelima sustava upravljanja i kontrole navedenima u članku 72. točki (h) i članku 122. stavku 2. Uredbe o zajedničkim odredbama, države članice odgovorne su za mjere čiji je cilj sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje nepravilnosti, uključujući prijevaru, te povrat neopravdano isplaćenih iznosa s mogućim kamatama na zakašnjela plaćanja.

Definicije nepravilnosti sadržane u Uredbi o zajedničkim odredbama sljedeće su:

- „nepravilnost”, kako je definirana u članku 2. stavku 36., znači svako kršenje prava Unije ili nacionalnog prava u vezi s njegovom primjenom koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu ESI fondova koje šteti, ili

bi moglo naštetiti proračunu Unije, tako da optereti proračun Unije neopravdanim izdatkom;

- „sustavna nepravilnost”, kako je definirana u članku 2. stavku 38., znači svaka nepravilnost koja se može ponavljati i koja ima visoku vjerojatnost pojavljivanja u sličnim vrstama operacija, što je rezultat ozbiljnih nedostataka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, uključujući nemogućnost uspostave odgovarajućih postupaka u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama i pravilima za pojedine fondove.

Člankom 126. točkom (c) Uredbe o zajedničkim odredbama utvrđeno je da je tijelo za ovjeravanje odgovorno za to da jednom godišnje potvrđuje potpunost, točnost i istinitost računa te da su izdaci navedeni u računima u skladu s primjenjivim pravom. Računi obuhvaćaju obračunsku godinu od 1. srpnja do 30. lipnja (osim prve obračunske godine koja počinje 1. siječnja 2014. i završava 30. lipnja 2015.).

3.1. Provedba financijskih korekcija

Financijske korekcije trebaju se izračunati na temelju iznosa zahvaćenih izdataka prijavljenih u zahtjevu ili zahtjevima za međuplaćanje podnesenima Komisiji. Financiranje EU-a smanjuje se na temelju relevantne stope sufinanciranja za prioritetnu os u okviru koje su izdaci prijavljeni.

U skladu s godišnjim pristupom u pogledu računa programa, potrebno je razlikovati provedbu financijskih korekcija koje imaju utjecaj na (a) izdatke koji su ovjereni u prethodnim računima ili (b) izdatke koji su uključeni u zahtjev za međuplaćanje koji se odnosi na obračunsku godinu u tijeku. Informacijskim sustavima koje su uspostavile države članice morat će se osigurati odgovarajući revizorski trag po operaciji i obračunskoj godini kako bi se omogućilo takvo razlikovanje.

(a) U prvom slučaju (iznosi koji su već ovjereni u prethodnim računima), financijske će korekcije uvijek biti uključene u zahtjev za međuplaćanje za sljedeću obračunsku godinu, odnosno godinu u kojoj je nepravilnost otkrivena, u skladu s člankom 139. stavkom 10. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Kako je objašnjeno u odjeljku 2. ovih smjernica, država članica može pričekati završetak postupaka za povrat prije nego što povuče nepravilne izdatke iz zahtjeva za međuplaćanje Komisiji i smatrati ih iznosom za povrat uključenim u račune do ostvarenog povrata.

(b) U skladu s člankom 126. točkom (b) i člankom 137. stavkom 1. Uredbe o zajedničkim odredbama (koji odgovaraju članku 63. stavku 5. točki (a) Financijske uredbe), tijelo za ovjeravanje priprema račune za svaki operativni program i fond. Države članice trebale bi osigurati da su isključivo zakoniti i pravilni izdaci ovjereni u računima koji se podnose Komisiji. Stoga će se sve nepravilnosti otkrivene prije podnošenja računa povezane s izdacima uključenima u zahtjev za međuplaćanje za obračunsku godinu za koju su računi pripremljeni morati nadoknaditi u proračun Unije. Stoga se u drugom slučaju (izdaci uključeni u zahtjev za međuplaćanje za obračunsku godinu za koju računi još nisu podneseni Komisiji) financijske korekcije provode povlačenjem predmetnih izdataka u sljedećem zahtjevu za međuplaćanje za tu

obračunsku godinu (uključujući u konačnom zahtjevu za međuplaćanje) ili odbijanjem nepravilnih izdataka izravno od računa.

U tom je pogledu važno podsjetiti da se nepravilni iznosi povezani s obračunskom godinom ne mogu voditi u ovjerenim računima (zbog čega se ne mogu smatrati iznosima za povrat u trenutku podnošenja računa) te da nije moguće potvrditi zakonitost i pravilnost izdataka za koje je u tijeku procjena u skladu s odredbama članka 137. stavka 2. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Povlačenje nepravilnih izdataka iz zahtjeva za međuplaćanje (uključujući konačni zahtjev za međuplaćanje) ili njihov odbitak od računa smatraju se konačnim, a ovi se izdaci ne bi trebali ponovno navesti ni u jednom kasnijem zahtjevu za međuplaćanje za bilo koju obračunsku godinu (uz iznimku posebnih slučajeva povezanih s odlukama suda ili drugim tijela u pravosudnom sustavu iz odjeljka 10.). Međutim, za slučajeve izdataka za koje je u tijeku procjena zakonitosti i pravilnosti i koji su prethodno navedeni u zahtjevu za međuplaćanje, člankom 137. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama predviđena je mogućnost odbijanja takvih izdataka od računa i njihova kasnija podnošenja Komisiji ako se utvrdi da su zakoniti i pravilni.

Odredba članka 137. stavka 2. Uredbe o zajedničkim odredbama odnosi se samo na račune (odnosno odbitak izdataka koji su predmet procjene koja je u tijeku treba se provesti u računima, a ne na razini zahtjevâ za međuplaćanje). Ponovno je uvođenje tih izdataka u zahtjev za plaćanje za sljedeću obračunsku godinu moguće samo ako je za izdatke za koje je procjena bila u tijeku u trenutku prethodnih računa kasnije utvrđeno da su zakoniti i pravilni. Ako se izdaci povučeni u skladu s člankom 137. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama naknadno uvedu u zahtjev za međuplaćanje, od tijela za ovjeravanje očekuje se da drži dostupnima dokaze o potpunoj opravdanosti ponovnog uvođenja takvih izdataka u revizijske svrhe.

U slučaju preostale ukupne stope pogreške (RTER) veće od 2 % te kako bi se omogućilo tijelu za reviziju da izdaje pozitivno revizorsko mišljenje o zakonitosti i pravilnosti ovjerenih izdataka, od upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje očekuje se da odluče primijeniti dodatnu financijsku korekciju na temelju ekstrapolacije kako bi se RTER sveo na 2 % ili manje. Tijelo za ovjeravanje mora osigurati i da su iznosi povezani s tim dodatnim ekstrapoliranim korekcijama ispravno odbijeni od računa.

Dokazi o utvrđenim nepravilnostima nalaze se u završnim izvješćima o kontroli ili revizorskim izvješćima. Ako kontradiktorni postupak nije bio zaključen u vrijeme podnošenja računa (nacrti izvješća o kontroli ili revizorskih izvješća), za predmetne se iznose može smatrati da je „procjena u tijeku” te bi ih tijelo za ovjeravanje trebalo odbiti od računa, istovremeno zadržavajući pravo na ponovnu prijavu izdataka za koje se naknadno utvrdi da su zakoniti i pravilni u sljedećim obračunskim godinama. U protivnom tijelo za ovjeravanje u svrhu smanjenja preostalog rizika može postupati s tim iznosima kao s konačnim financijskim korekcijama¹.

¹Vidjeti i Komisijine *Smjernice o godišnjem izvješću o kontroli i revizorskom mišljenju* (EGESIF 15_0002), kako su ažurirane.

3.2. Ukidanje javnog doprinosa

Kada tijelo za ovjeravanje otkrije nepravilne izdatke i odluči ih odbiti povlačenjem ili povratom od sljedećih međuplaćanja/računa, država članica mora odlučiti o ukidanju javnih doprinosa primjenjujući članak 143. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Člankom 143. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama utvrđeno je da države članice provode potrebne financijske korekcije u vezi s pojedinačnim ili sustavnim nepravilnostima koje su otkrivene u operacijama ili programima. Financijske korekcije sastoje se od ukidanja cijelog ili dijela javnog doprinosa za operaciju ili program. Financijske se korekcije bilježe u računima za obračunsku godinu u kojoj je o ukidanju odlučeno te u kojoj je ono provedeno. Kako bi primijenile odgovarajuće korekcije i naknadno ukidanje javnih doprinosa, države članice u obzir uzimaju prirodu i ozbiljnost nepravilnosti te financijske gubitke fondova ili Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo.

U skladu s člankom 143. stavkom 4. Uredbe o zajedničkim odredbama, otkazani doprinos ne može se ponovno koristiti ni za koju operaciju koja je bila obuhvaćena korekcijom ili ako je financijska korekcija provedena zbog sustavne nepravilnosti, ni za koju operaciju koja je bila zahvaćena tom sustavnom nepravilnošću.

3.3. Nepovrativi iznosi

U skladu s Delegiranom uredbom Komisije (osobito člankom 1. stavkom 1. i uvodnom izjavom 3.), ako država članica smatra da su sredstva neopravdano isplaćena korisniku prethodno uključena u ovjerene račune podnesene Komisiji nepovrativa te ako smatra da taj iznos ne bi trebalo nadoknaditi u proračun Unije, tijelo za ovjeravanje može podnijeti zahtjev Komisiji.

Prema tome, zahtjev koji se podnosi Komisiji u pogledu nepovrativih iznosa može se odnositi samo na iznose koji su već navedeni u ovjerenim računima koji su prethodno podneseni Komisiji. Posljedično, svi odbici izvršeni prije podnošenja ovjerenih računa ne mogu se smatrati povratom te potom nepovrativim iznosima ako se odnose na izdatke navedene u konačnom zahtjevu za međuplaćanje za određenu obračunsku godinu za koju se računi pripremaju.

3.4. Navođenje u računima

Sve financijske korekcije provedene u zahtjevu za međuplaćanje tijekom obračunske godine bit će iskazane u računima njihovim uključanjem u Dodatak 2. kao povučeni i/ili vraćeni iznosi².

U slučaju izdataka koji su već ovjereni u prethodnim računima, država članica može odlučiti da će čekati završetak postupaka za povrat pa će se nepravilni iznosi navesti u Dodatku 3. računima s iznosima za povrat na kraju obračunske godine. U skladu s modelom utvrđenim u

² Odbici koje je država članica provela u okviru zahtjeva za međuplaćanje (odnosno odbici provedeni prije prijave prihvaćenih iznosa Komisiji u zahtjevu za međuplaćanje) smatraju se *ex ante* korekcijom. Takve korekcije ne smiju se navoditi u Dodatku 2., u kojem su navedeni povučeni i vraćeni izdaci navedeni u prethodnim zahtjevima za međuplaćanje.

Provedbenoj uredbi Komisije, informacije se naznačuju po obračunskoj godini iz izjave o povezanim rashodima.

U pogledu nepravilnih izdataka navedenih u zahtjevu za međuplaćanje u pogledu obračunske godine koja je u tijeku, a koji nisu povučeni u zahtjevu za međuplaćanje, tijelo za ovjeravanje izravno će ih odbiti od računa te će povezana financijska korekcija biti navedena u Dodatku 8. (usklađivanje rashoda) s objašnjenjem razlika u stupcu s komentarima. Savjeti o tome kako popuniti Dodatak 8. navedeni su u odjeljku 6. Komisijinih Smjernica o pripremi, pregledu i prihvaćanju računa³. Kada tijelo za ovjeravanje odbije nepravilne iznose izravno od računa te ih navede u Dodatku 8. nisu potrebne dodatne radnje u sljedećim zahtjevima za međuplaćanje.

4. DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O POVUČENIM I VRAĆENIM IZNOSIMA TIJEKOM OBRAČUNSKE GODINE (DODATAK 2.)

Informacije na razini prioriteta⁴ o povučenim ili vraćenim iznosima tijekom obračunske godine trebaju se dostaviti Komisiji s pomoću modela utvrđenog u Dodatku 2., kako je navedeno u sljedećoj tablici:

Prioritet	POVUČENA SREDSTVA		POVRAT SREDSTAVA	
	Ukupni prihvatljivi iznos rashoda uključen u zahtjeve za plaćanje	Povezani javni rashodi	Ukupni prihvatljivi iznos rashoda uključen u zahtjeve za plaćanje	Povezani javni rashodi
	(A)	(B)	(C)	(D)
Prioritet (kategorija regije / vrsta intervencije (Inicijativa za zapošljavanje mladih) ako je primjenjivo)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

4.1. Objašnjenje stupaca (A) i (B) iz Dodatka 2.

Stupci s „povučenim sredstvima”, odnosno stupce A i B Dodatka 2. moraju se upotrebljavati za povučena sredstva, imajući u vidu razliku između povlačenja i vraćanja, kako je prethodno objašnjena u odjeljku 2.

4.1.1. Stupac (A)

Stupac (A) Dodatka 2. sadržava ukupne prihvatljive rashode povučene tijekom obračunske godine u zahtjevu za međuplaćanje (uključujući konačni zahtjev). **Iznos odbijen na razini tijela za ovjeravanje nakon podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje te prije podnošenja računa Komisiji ne navodi se u Dodatku 2., već**

³ EGESIF 15_0018, kako je ažurirano.

⁴ Ovisno o osnovi izračuna, stopa sufinanciranja po prioritetnoj osi trebala bi se primijeniti na ukupne ili javne rashode radi izračuna doprinosa fonda. U tom je pogledu plan financiranja koji je potrebno razmotriti onaj koji je na snazi u vrijeme dostavljanja konačnog zahtjeva za međuplaćanje za predmetnu obračunsku godinu.

omogućuje objašnjenja razlika koje je potrebno navesti u stupcu s komentarima u Dodatku 8. (dodatak o usklađivanju rashoda)⁵.

4.1.2. Stupac (B)

Brojka u stupcu (B) u Dodatku 2. predstavlja stvarne javne rashode povezane s ukupnim prihvatljivim iznosom rashoda (kako je definiran u članku 2. stavku 15. Uredbe o zajedničkim odredbama). U nekim slučajevima (npr. program koji se temelji samo na javnim rashodima) ukupni prihvatljivi rashodi mogu proizlaziti samo iz javnih rashoda te je u tom slučaju ukupni prihvatljivi iznos jednak javnim rashodima.

4.2. Obrazloženje stupaca (C) i (D) iz Dodatka 2.

Stupci s „povratom sredstava” moraju se upotrebljavati za sredstva vraćena tijekom obračunske godine, imajući u vidu razliku između povlačenja i vraćanja, kako je objašnjena u odjeljku 2. ovih Smjernica.

4.2.1. Stupac (C)

Stupac (C) sadržava ukupni prihvatljivi iznos rashoda odbijen kao rezultat povrata koji odgovara nepravilnim iznosima otkrivenima i vraćenima tijekom obračunske godine. To je kumulativan iznos za predmetnu obračunsku godinu.

4.2.2. Stupac (D)

Spomenuti „povezani javni rashodi” su ukupan iznos javnih rashoda (sufinanciranja EU-a i nacionalnog sufinanciranja).

5. DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O VRAĆENIM IZNOSIMA TIJEKOM OBRAČUNSKE GODINE U SKLADU S ČLANKOM 71. UREDBE O ZAJEDNIČKIM ODREDBAMA – TRAJNOST OPERACIJA (DODATAK 4.)

Prioritet	POVRAT SREDSTAVA	
	Ukupni prihvatljivi iznos rashoda (A)	Povezani javni rashodi (B)
Prioritet (kategorija regije / vrsta intervencije (Inicijativa za zapošljavanje mladih) ako je primjenjivo)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Članak 71. Uredbe o zajedničkim odredbama odnosi se na zahtjev za trajnost operacija. U slučaju nepoštovanja tog zahtjeva iznosi koji su neopravdano isplaćeni u pogledu operacije vraćaju se državi članici razmjerno razdoblju u kojem zahtjevi nisu bili ispunjeni. Informacije o iznosima u pogledu povrata sredstava ostvarenih u skladu s člankom 71. potrebno je dostaviti Komisiji s pomoću modela opisanog u Dodatku 4. i ne navode se u Dodatku 2. (povrati u Dodatku 2. i Dodatku 4. uzajamno su isključivi). Međutim, povučeni iznosi

⁵Vidjeti i Komisijine Smjernice o pripremi, pregledu i prihvaćanju računa.

navedeni u Dodatku 2. i iznosi za koje će se izvršiti povrat navedeni u Dodatku 3. trebaju obuhvaćati i nepravilne iznose povezane s člankom 71. Uredbe o zajedničkim odredbama (takvi povučeni iznosi i povrati koje je potrebno provesti ne bi trebali biti navedeni u Dodatku 4., u kojem se navode samo ostvareni povrati).

6. DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O IZNOSIMA ZA POVRAT NA KRAJU OBRAČUNSKE GODINE (DODATAK 3.)

Prioritet	Ukupni prihvatljivi iznos rashoda (A)	Povezani javni rashodi (B)
Prioritet (kategorija regije / vrsta intervencije (Inicijativa za zapošljavanje mladih) ako je primjenjivo)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Informacije na razini prioriteta o iznosima za povrat na kraju obračunske godine trebaju se dostaviti Komisiji putem modela opisanog u Dodatku 3.

Iznosi iskazani kao iznosi za povrat (koje se naziva i „zatraženim povratima”) odnose se na iznose ovjerene u prethodnim računima za koje su korisnicima izdani nalozi za povrat, ali koje oni još nisu nadoknadili na kraju obračunske godine.

Stoga se informacije o iznosima za povrat na kraju obračunske godine razlikuju od onih koje se odnose na iznose koji su navedeni u prethodno navedenom Dodatku 2. (povučeni iznosi i vraćeni iznosi tijekom obračunske godine) i Dodatku 4. (vraćeni iznosi tijekom obračunske godine u skladu s člankom 71. Uredbe o zajedničkim odredbama (trajnost operacija)), kao i na odbijene iznose u računima koji su prijavljeni u Dodatku 8.

Informacije prijavljene u Dodatku 3. uzete su iz knjige dužnika tijela za ovjeravanje. One se odnose na situaciju na kraju obračunske godine. U svrhu revizorskog traga potrebno je dostaviti podjelu iznosa za povrat po obračunskoj godini.

6.1. Obrazloženje stupca (A) iz Dodatka 3.

U stupcu (A) Dodatka 3. potrebno je kumulativno navesti ukupni prihvatljivi iznos rashoda za povrat. To znači da bi se i iznosi iskazani kao zatraženi povrati u prethodnim obračunskim razdobljima trebali ponovno uključiti kao zatraženi povrati (odnosno iznosi za povrat) za predmetno obračunsko razdoblje, osim ako su vraćeni (u tom bi slučaju u Dodatku 2.⁶ trebali biti iskazani kao vraćeni) ili ako su nepovrativi (u tom bi se slučaju trebali iskazati kao nepovrativi iznosi u Dodatku 5.).

Zatraženi povrati mogu se smatrati nepovrativima nakon što su nacionalna nadležna tijela iscrpila sve mogućnosti povrata koje pruža nacionalni institucionalni i pravni okvir. Kad je to slučaj, takvi se nepovrativi iznosi ne bi više trebali iskazivati kao iznosi za povrat na kraju obračunske godine u Dodatku 3., već se moraju iskazati kao nepovrativi iznosi na kraju obračunske godine (u Dodatku 5. – vidjeti odjeljak 7. u nastavku).

⁶ Ili Dodatak 4. u slučaju primjene članka 71. Uredbe o zajedničkim odredbama.

6.2. Obrazloženje stupca (B) iz Dodatka 3.

„Povezani javni rashodi” navedeni u stupcu (B) u Dodatku 3. predstavljaju odgovarajući iznos javnih rashoda (sufinanciranja EU-a i nacionalnog sufinanciranja).

7. DOSTAVLJANJE INFORMACIJA O NEPOVRATIVIM IZNOSIMA NA KRAJU OBRAČUNSKE GODINE (DODATAK 5.)

Prioritet	NEPOVRATIVI IZNOSI		
	Ukupni prihvatljivi iznos rashoda (A)	Povezani javni rashodi (B)	Komentari (obvezno) (C)
Prioritet (kategorija regije / vrsta intervencije (Inicijativa za zapošljavanje mladih) ako je primjenjivo)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="S" maxlength="1500" input="M">

Izjavu o nepovrativim iznosima na razini prioriteta na kraju obračunske godine **koja se odnosi na neopravdano isplaćene iznose korisnicima koji su ovjereni u prethodnim računima podnesenima Komisiji** potrebno je podnijeti Komisiji s pomoću modela utvrđenog u Dodatku 5. Iznosi koji se navode nisu kumulativni iznosi u odnosu na protekle godine: to znači da se nepovrativi iznosi koji su već navedeni u prethodnim računima ne bi trebali uključiti u račune za obračunsko razdoblje u tijeku, s obzirom na to da su se oni poravnali u okviru računa za protekle godine (vidjeti odjeljak 8. u nastavku za dodatne detalje).

U pogledu nepovrativih iznosa navedenih u Dodatku 5. država članica odgovorna je za nadoknadu predmetnog iznosa u proračun Unije, osim ako je ona do 15. veljače podnijela zahtjev Komisiji u skladu s postupkom predviđenim Delegiranom uredbom Komisije da proračun Unije snosi svoj dio financijskih posljedica. Komisija može iznimno, na zahtjev te države članice, produljiti rok do 1. ožujka.

Kako je navedeno u Dodatku 5., obvezan je dio s komentarima u posljednjem stupcu. Preporučuje se da se u ovaj stupac uključe informacije o prikupljenim nepovrativim iznosima po razini prioriteta za koje država članica smatra da bi ih trebao snositi proračun Unije. Isto je tako moguće uključiti dodatne komentare kojima se podupire zahtjev.

Informacije o nepovrativim iznosima na razini prioriteta dostavljene u Dodatku 5. navedene su samo za potrebe informiranja te ne oslobađaju države članice od obveze nadoknade nepovrativog doprinosa EU-a u proračun Unije. Kako bi podnijele zahtjev Komisiji da se nepovrativi iznosi ne nadoknade u proračun Unije, države članice trebaju pokrenuti zaseban usporedan postupak za koji su pravila navedena u Delegiranoj uredbi Komisije (vidjeti odjeljak 8.).

8. SAVJETI ZA PRIPREMU RAČUNA

8.1. Općenito

8.1.1. Informacije koje se dostavljaju na prioritetnoj razini

Svi iznosi računa navedeni u dodacima prikupljeni su na razini pojedinog prioriteta te, prema potrebi, kategoriji regije ili vrsti intervencije za Inicijativu za zapošljavanje mladih.

8.1.2. Obvezni format

Sve se brojke navode u eurima, s najviše dvije decimale.

8.1.3. Tečaj koji upotrebljavaju države članice izvan europodručja

U skladu s člankom 133. Uredbe o zajedničkim odredbama, države članice koje nisu uvele euro kao svoju valutu na dan podnošenja zahtjeva za plaćanje iznose izdataka koje su imale u nacionalnoj valuti preračunavaju u eure. Navedeni se iznosi preračunavaju u eure na temelju mjesečnog tečaja Komisije za mjesec tijekom kojeg su pozitivni izdaci evidentirani u računima tijela za ovjeravanje za predmetni program.

Kad euro postane valuta države članice, postupak preračunavanja utvrđen stavkom 1. nadalje vrijedi za sve izdatke koji su zabilježeni u računima tijela za ovjeravanje prije datuma stupanja na snagu fiksnog tečaja nacionalne valute i eura.

Kad je riječ o programima Europske teritorijalne suradnje, korisnik pretvara izdatke nastale u valuti koja nije u euro primjenom mjesečne obračunske tečajne stope Komisije primjenjive u mjesecu tijekom kojeg su ti izdaci nastali, u kojem su podneseni na provjeru ili su prijavljeni vodećem korisniku (daljnji detalji navedeni su u članku 28. Uredbe (EU) br. 1299/2013).

8.1.4. Prilagodbe koje nisu povezane s nepravilnostima

Prilagodbe koje nisu povezane s nepravilnostima, kao što su prilagodbe provedene zbog tehničkih razloga ili administrativnih pogrešaka, ne smatraju se financijskim korekcijama te se stoga ne bi trebale uključiti u izvješće o povučenim iznosima, vraćenim iznosima, zatraženim povratima i nepovrativim iznosima. Međutim, odgovarajući revizorski trag održavat će se u računovodstvenom sustavu tijela za ovjeravanje u svrhu provjere i usklađivanja.

Ako su takvi pogrešni iznosi uključeni u konačni zahtjev za međuplaćanje za obračunsku godinu za koju su računi pripremljeni, povezane negativne prilagodbe potrebno je odbiti od računa te ih iskazati u Dodatku 8. kako bi se omogućilo usklađivanje rashoda.

Općenito je pravilo da bi se negativne prilagodbe, odnosno smanjenje izdataka prijavljenih u okviru konačnog zahtjeva za međuplaćanje, mogle obaviti u računima. Međutim, pozitivne prilagodbe trebale bi biti ispravljene u sljedećem zahtjevu za međuplaćanje (sljedeća obračunska godina), a ne u računima.

8.1.5. *Podjela povučenih iznosa, iznosa za povrat i iznosa vraćenih tijekom obračunske godine po obračunskoj godini iz izjave o rashodima (dodaci 2., 3. i 4.)*

Računovodstvena evidencija koja se vodi na razini tijela za ovjeravanje trebala bi omogućiti činjenično i vremensko usklađivanje svih iznosa navedenih u dodacima Prilogu VII. Provedbenoj uredbi Komisije.

Tijelo za ovjeravanje trebalo bi moći utvrditi poveznicu između nepravilnih izdataka i povezane obračunske godine s obzirom na vremensko usklađivanje. Na primjer, ako u obračunskoj godini N + 1 upravljačko tijelo povuče ili vrati izdatke ovjerene u računima za obračunsku godinu N, onda bi povezani neprihvatljivi izdaci trebali biti prijavljeni među iznosima ispravljenima u odnosu na obračunsku godinu N u računima za obračunsku godinu N + 1 (vidjeti podtablice: „Podjela povučenih i vraćenih iznosa tijekom obračunske godine po obračunskoj godini iz izjave o povezanim rashodima”).

8.1.6. *Navođenje ispravljenih iznosa kao rezultata revizija operacija tijela za reviziju u skladu s člankom 127. stavkom 1. Uredbe o zajedničkim odredbama*

Pri popunjavanju dodataka 2., 3., 4. i 8. od tijela za ovjeravanje zahtijeva se navođenje ispravljenih iznosa kao rezultata revizija operacija tijela za reviziju u skladu s člankom 127. stavkom 1. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Kako bi se osigurala usklađenost s Komisijinim *Smjernicama o godišnjem izvješću o kontroli i revizorskom mišljenju* (EGESIF 15_0002-02)⁷ te odgovarajući revizorski trag u svrhu izračuna preostale ukupne stope pogreške tijela za reviziju, iznosi koji se navode kao rezultat revizija operacija obuhvaćaju pojedinačne korekcije (povezane s pojedinačnim revidiranim operacijama), ekstrapolirane korekcije (kojima se nastoji dodatno smanjiti rizik koji je utvrdilo tijelo za reviziju na razinu koja nije značajna), ali i financijske korekcije koje je država članica primijenila nakon što je tijelo za reviziju sastavilo svoj uzorak takvih korekcija ako su takve korekcije namijenjene smanjenju rizika utvrđenih ukupnom stopom pogreške tijela za reviziju⁸.

8.1.7. *Ukupni i javni iznosi*

Pri popunjavanju dodataka Prilogu VII. Provedbenoj uredbi Komisije, tijelo za ovjeravanje uvijek podnosi ukupne i javne iznose (čak i ako su osnova izračuna javni rashodi, tijelo za ovjeravanje uvijek bi trebalo prijaviti ukupne rashode). Izostanak podataka u nekom od stupaca može dovesti do odgoda u Komisijinu prihvaćanju računa.

8.1.8. *Kamate*

U skladu s člankom 122. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama, države članice dužne su osigurati povrat neopravdano isplaćenih iznosa s mogućim zateznim kamatama. Zatezne se kamate obično naplaćuju ako se povrati isplate nakon roka

⁷ Vidjeti odjeljak IV.4. Smjernica.

⁸ Tipični primjer bile bi korekcije provedene nakon dodatnog rada koje je upravljačko tijelo provelo kako bi u potpunosti ograničilo sustavnu pogrešku koju je tijelo za reviziju prvotno utvrdilo u svojim revizijama operacija.

utvrđenog u nalogu za povrat. Takve bi se kamate ostvarene na temelju zakašnjelog plaćanja trebale dodati vraćenim iznosima.

8.2. Odbijanje od računa onih iznosa koji su povezani sa zahtjevima za plaćanje podnesenima tijekom obračunske godine

Iznosi koji su uključeni u konačni zahtjev za međuplaćanje za obračunsku godinu mogu biti predmetom procjene zakonitosti i pravilnosti izdataka nakon podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje te prije podnošenja računa 15. veljače godine N.

(a) Ako je procjena zakonitosti ili pravilnosti završena prije podnošenja računa Komisiji (15. veljače godine N), mogući su sljedeći scenariji:

- ako su iznosi prihvatljivi, oni se mogu potvrditi u računima;
- ako (neki) iznosi nisu prihvatljivi, oni bi se trebali odbiti od računa te ih se ne bi trebalo uzeti u obzir za izračun isplate. Takvi se odbici (odnosno konačne financijske korekcije) navode u Dodatku 8. (usklađivanje rashoda), zajedno s objašnjenjima razlika u stupcu s komentarima.

(b) Ako procjena zakonitosti ili pravilnosti *nije završena* (vidjeti članak 137. stavak 2. Uredbe o zajedničkim odredbama) prije podnošenja računa Komisiji (15. veljače godine N), ti bi se iznosi trebali odbiti od računa te se stoga neće uzeti u obzir za izračun isplate. Takvi se odbici navode u Dodatku 8. (usklađivanje izdataka) koji sadržava objašnjenja razlika u stupcu s komentarima.

U skladu s rezultatima procjene, moguća su sljedeća dva scenarija:

- iznosi koji su prihvatljivi mogu biti uključeni u zahtjev za međuplaćanje koji se odnosi na kasnije obračunske godine u skladu s člankom 137. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama;
- ako su iznosi neprihvatljivi, nisu potrebne dodatne radnje.

Daljnje smjernice u ovom pogledu, uključujući postupanje sa slučajevima nedovršenih revizija i kontrola, dostupne su u Komisijinim Smjernicama o godišnjem izvješću o kontroli i revizorskom mišljenju (EGESIF_15_0002), kako su izmijenjene, i Smjernicama o pripremi, pregledu i prihvaćanju računa (EGESIF 15_0018), kako su izmijenjene.

Kako bi se osigurali usklađenost te odgovarajući revizorski trag u svrhu izračuna preostale ukupne stope pogreške tijela za reviziju, preporučuje se da tijelo za ovjeravanje u stupcu G Dodatka 8. napravi razliku između iznosa koji su odbijeni od računa kao financijske korekcije (prethodno navedeni slučaj (a)) i iznosa koji su odbijeni u skladu s člankom 137. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama (prethodno navedeni slučaj (b)).

8.3. Povlačenje iznosa za koje je utvrđeno da su netočni nakon predaje računa

U skladu s člankom 139. stavkom 10. Uredbe o zajedničkim odredbama, države članice mogu zamijeniti netočne iznose primijećene nakon predaje računa, osim ako Komisija ili Europski revizorski sud prije države članice otkrije ozbiljan nedostatak u djelotvornom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, a u tom će se slučaju primjenjivati članci 144. i 145. o financijskim korekcijama.

Zamjena izdataka određena je odredbama članka 143. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Na primjer, pod pretpostavkom da je država članica nepravilnost uočila u ožujku 2017. nakon podnošenja računa do 15. veljače 2017. (u odnosu na izdatke ovjerene u okviru obračunskog razdoblja 1. 7. 2015. – 30. 6. 2016.), ona bi trebala poduzeti sljedeće korektivne korake:

1. Države članice moraju povući jednak iznos izdataka iz sljedećeg zahtjeva za međuplaćanje (na primjer, u lipnju 2017.) te ga mogu zamijeniti novim pravilnim izdacima.
2. Povezani računi (1. 7. 2016. – 30. 6. 2017.) moraju na odgovarajući način ukazivati na te korekcije (zabilježeno povlačenje nepravilnih iznosa iz prethodne obračunske godine u Dodatku 2., odnosno zabilježeni pravilni izdaci u Dodatku 1., prema potrebi).

Sličan je primjer kada države članice upotrebljavaju mogućnosti povrata naveden u odjeljku 8.4. u nastavku.

8.4. Povrat iznosa za koje je utvrđeno da su netočni nakon predaje računa

Primjer: povezani izdaci uključeni su u Dodatak 1. računa podnesenih u veljači 2017. za obračunsku godinu 1. 7. 2015. – 30. 6. 2016.

(a) Ako je iznos koji je prethodno ovjeren u računima podnesenima Komisiji vraćen (na primjer, u rujnu 2017.), trebao bi se odbiti od sljedećeg zahtjeva za plaćanje (na primjer, u prosincu 2017.) te navesti u Dodatku 2. za povezano obračunsko razdoblje unutar kojeg je povrat obavljen (1. 7. 2017. – 30. 6. 2018. i u vezi s računima koje je potrebno dostaviti do 15. 2. 2019.).

(b) Ako se iznos tek treba povratiti (na primjer, do 30. 6. 2018.), trebao bi se navesti u Dodatku 3. računa povezanih s obračunskim razdobljem unutar kojeg se povrat smatra neizvršenim (1. 7. 2017. – 30. 6. 2018. i u vezi s računima koje je potrebno dostaviti do 15. 2. 2019.). Ako se iznos tek treba povratiti unutar nekoliko uzastopnih obračunskih razdoblja, trebao bi se višekратно prijaviti u okviru svakog skupa računa.

(c) Ako se iznos, nakon što su iscrpljene sve mogućnosti povrata koje pruža nacionalni institucionalni i pravni okvir (vidjeti scenarij prethodno naveden u točki (b)), ne može povratiti te se smatra nepovrativim (na primjer, u ožujku 2018.), trebao bi se prijaviti u Dodatku 5. u vezi s obračunskim razdobljem za koje je ustanovljena nepovrativost (1. 7. 2017. – 30. 6. 2018. i u vezi s računima koje je potrebno dostaviti do 15. 2. 2019.). Ishod procjene Komisije o nepovrativim iznosima može glasiti:

– nepovrativi iznos ne nadoknađuje se u proračun Unije jer je Komisija zaključila da ne postoji greška ili nemar države članice (vidjeti uvjete i postupke koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice nadoknaditi nepovratne iznose u odjeljku 9. u nastavku),

– ili, ako nepovrativi iznos snosi proračun države članice, onda bi se on trebao povući iz sljedećeg zahtjeva za međuplaćanje koji dostavlja država članica (na primjer, u prosincu 2018.) te navesti u Dodatku 2. (povučena sredstva) povezanih računa (računi za razdoblje 1. 7. 2018. – 30. 6. 2019. i u vezi s računima koje je potrebno dostaviti do 15. 2. 2020.).

Država članica mogla bi naplatiti zatezne kamate ako je povrat proveden nakon roka utvrđenog u nalogu za povrat. Takve bi se kamate trebale dodati iznosu odbijenom od izdataka prijavljenih Komisiji.

9. POSTUPAK KOJI TREBA PRIMIJENITI KAKO BI SE ODREDILO HOĆE LI DRŽAVE ČLANICE NADOKNADITI NEPOVRATIVE IZNOSE

Delegiranom uredbom Komisije utvrđeni su uvjeti i postupci koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice nadoknaditi nepovratne iznose: ako država članica smatra da je iznos koji je neopravdano isplaćen korisniku i prethodno je uključen u ovjerene račune podnesene Komisiji nepovrativ te ako smatra da taj iznos ne bi trebalo nadoknaditi u proračun Unije, tijelo za ovjeravanje podnosi zahtjev Komisiji. Takvi zahtjevi mogu biti primjenjivi na iznose koji su prethodno ovjereni u računima podnesenima Komisiji.

Tijelo za ovjeravanje mora podnijeti zahtjev na razini svake operacije i obračunske godine u obliku utvrđenom u Prilogu prethodno navedenoj Delegiranoj uredbi Komisije do 15. veljače putem sustava SFC 2014 (odnosno do roka jednakog roku za podnošenje računa).

Po primitku takvog zahtjeva putem sustava SFC službe Komisije pregledat će svaki slučaj u tablici, vodeći računa i o posebnim okolnostima te nacionalnom institucionalnom i pravnom okviru države članice. Delegirana uredba Komisije sadržava popis elemenata koji upućuju na grešku ili nemar države članice. Popis je samo okviran i nije iscrpan. U Delegiranoj uredbi Komisije navedeno je da bi se ostali elementi koji nisu navedeni u popisu mogli uzeti u obzir ako upućuju na grešku ili nemar.

U skladu s tom provjerom, do 31. svibnja godine u kojoj se dostavljaju računi Komisija će:

- (a) u pisanom obliku od država članica zatražiti da dostave dodatne informacije o administrativnim i pravnim mjerama poduzetima radi povrata svih korisnicima neopravdano isplaćenih doprinosa Unije ili
- (b) u pisanom obliku obavijestiti države članice o namjeri nastavka postupka povrata.

Ako Komisija nije poduzela nijednu od navedenih radnji do 31. svibnja, država članica ne mora nadoknaditi doprinos Unije.

Rok od 31. svibnja ne odnosi se na nepravilnosti koje prethode stečaju ili slučajevima u kojima se sumnja na prijevaru.

Država članica u roku od tri mjeseca odgovara na Komisijin zahtjev za informacije, a u slučaju da država članica ne dostavi dodatne informacije kako se od nje zahtijeva, Komisija nastavlja svoju procjenu na temelju dostupnih informacija.

U roku od tri mjeseca od primitka odgovora države članice, ili u slučaju da ne primi odgovor u navedenom roku, Komisija obavješćuje državu članicu o tome je li zaključila da bi država članica trebala nadoknaditi doprinos Unije, navodeći osnovu svojeg zaključka te zahtijevajući od države članice da dostavi svoja očitovanja u roku od dva mjeseca.

U roku od šest mjeseci nakon roka za dostavljanje očitovanja države članice Komisija zaključuje svoju procjenu te, ako njezin zaključak da će država članica nadoknaditi doprinos Unije ostane nepromijenjen, donosi odluku.

Za potrebe izračuna doprinosa Unije koji država članica treba nadoknaditi primjenjuje se stopa sufinanciranja utvrđena na razini svakog prioriteta u planu financiranja koji je bio na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva. Ako nepovrativi iznos snosi proračun države članice, onda ga je potrebno povući iz sljedećeg zahtjeva za plaćanje koji podnosi država članica.

10. IZNOSI ZA KOJE SU DRŽAVE ČLANICE ODLUČILE DA NEĆE TRAŽITI POVRAT TE KOJI NE PREMAŠUJU 250 EUR DOPRINOSA IZ FONDOVA I EFPR-A

U skladu s Delegiranom uredbom Komisije, Komisiji nije potrebno dostaviti nikakve informacije u pogledu iznosa manjih od 250 EUR (ili drugih iznosa ako država članica primijeni niži prag) doprinosa iz fondova i EFPR-a za koje država članica odluči da neće tražiti povrat.

Prag od 250 EUR izračunava se po operaciji (u skladu s definicijom navedenom u članku 2. Uredbe o zajedničkim odredbama) i obračunskoj godini.

Iz toga proizlazi da Komisija u skladu s Delegiranom uredbom Komisije neće provesti nikakvu procjenu moguće pogreške ili nemara države članice u pogledu iznosa manjih od 250 EUR doprinosa iz fondova i EFPR-a.

Iznosi manji od 250 EUR doprinosa iz fondova i EFPR-a ne trebaju se nadoknaditi u proračun Unije (što znači da se ne trebaju odbiti od ovjerenih iznosa.).

S obzirom na programe u okviru cilja Europske teritorijalne suradnje, države članice i treće zemlje koje sudjeluju u programu odlučuju da ni vodeći korisnik ni upravljačko tijelo programa nisu obvezni vratiti neopravdano isplaćene iznose koji ne premašuju 250 EUR doprinosa iz fondova i EFPR-a, ne uključujući kamate.

11. SAŽETAK O TOME KAKO OTKLONITI NEPRAVILNOSTI OTKRIVENE U RAČUNIMA.

Kao sažetak prethodno navedenih odjeljaka, s utvrđenim nepravilnim i potencijalno nepravilnim iznosima trebalo bi postupati kako slijedi:

Utvrđene nepravilnosti (odnosno nepravilnosti koje su utvrdila relevantna nadležna tijela, uključujući nepravilnosti navedene u konačnom izvješću o kontroli i revizorskom izvješću):

1. Nepravilnosti koje se odnose na izdatke ovjerene u predmetnoj obračunskoj godini te otkrivene prije podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje (1) trebale bi se otklanjati kao povučeni iznosi te bi stoga trebalo smanjiti izdatke navedene u konačnom zahtjevu za međuplaćanje, nakon čega bi ih trebalo iskazati u Dodatku 2. računima ili (2) trebale bi se izravno odbiti od računa (što je prikazano u Dodatku 1.) i navesti u Dodatku 8.;
2. Nepravilnosti koje se odnose na izdatke ovjerene u predmetnoj obračunskoj godini otkrivene nakon podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje, ali prije dostavljanja računa, trebale bi se odbiti od računa (tj. smanjenje izdataka navedenih u Dodatku 1.) i objasniti u Dodatku 8. U Dodatku 2. ili zahtjevima za međuplaćanje za sljedeću obračunsku godinu ne zahtijevaju se dodatne radnje.
3. Nepravilnosti otkrivene nakon podnošenja računa mogu se smatrati povučenim ili vraćenim iznosima provedenima u sljedećem zahtjevu za međuplaćanje i trebale bi biti iskazane u Dodatku 2. za obračunsku godinu u kojoj su iznosi odbiti.

Sve prethodno navedene korekcije smatraju se konačnima. Prema tome, odbijeni izdaci ne mogu se ponovno uvesti u bilo koji naredni zahtjev za plaćanje koji se podnosi Komisiji (niti za obračunsku godinu koja je u tijeku niti za sljedeće obračunske godine). Iznimno, nakon odluke suda (ili nekog drugog tijela koje je dio pravosudnog sustava) kojom se osporava značaj primjene financijske korekcije te uzimajući u obzir učinak na zakonitost i pravilnost predmetnih izdataka, nacionalna nadležna tijela mogu odlučiti da će ponovno uvesti prethodno odbijene izdatke u sljedeći zahtjev za plaćanje i da će ih iskazati kao financijsku korekciju.⁹

Iznosi za koje je procjena u tijeku (odnosno potencijalno nepravilni izdaci u određenoj obračunskoj godini za koje još nije dovršena procjena zakonitosti i pravilnosti):

S obzirom na to:

- da je odredbama članka 126. točke (c) Uredbe o zajedničkim odredbama propisano potvrđivanje, jednom godišnje u računima, među ostalim, da su izdaci navedeni u računima u skladu s mjerodavnim pravom, i
- da se odredbe članka 137. stavka 2. Uredbe o zajedničkim odredbama, koji se odnosi na izdatke koji su isključeni zbog procjene zakonitosti i pravilnosti koja je u tijeku, odnose na račune

postupanje s mogućim nepravilnostima kao s iznosima za koje je procjena u tijeku primjenjivo je samo na razini računa (a ne na razini zahtjevâ za međuplaćanje).

Prema tome, u slučaju mogućih nepravilnosti povezanih s izdacima u određenoj obračunskoj godini, država članica ima mogućnost (a) povući predmetne izdatke iz zahtjeva za međuplaćanje (ovaj odbitak je konačan) ili (b) zadržati te izdatke u zahtjevu za međuplaćanje do računa i potom ih odbiti kao procjenu koja je u tijeku u skladu s člankom 137. stavkom 2. Uredbe o zajedničkim odredbama.

⁹ Primjer: Odluka nacionalnog suda kojom se tumači nacionalno pravilo o prihvatljivosti ako se takvo tumačenje razlikuje od tumačenja upravljačkog tijela/tijela za ovjeravanje/tijela za reviziju i vodi do promjene zaključka u pogledu prihvatljivosti predmetnih izdataka.